

Guía Docente				
Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Biomecánica do Membro Inferior	Código	750G02111	
Titulación				
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinación	Raposo Vidal, Isabel	Correo electrónico	isabel.raposo.vidal@udc.es	
Profesorado	Raposo Vidal, Isabel	Correo electrónico	isabel.raposo.vidal@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	A materia de Biomecánica do Membro Inferior supón o coñecemento dos fundamentos da cinemática e cinética do membro inferior tanto analíticamente como na súa globalidade funcional. A través da biomecánica descriptiva e aplicada a sistemas de rexistro, o alumno desenvolverá por un lado a descrición do movemento en termos de desplazamento, recorridos angulares e factores estabilizadores do mesmo; así como as forzas responsables dos devanditos sistemas estáticos e/ou dinámicos.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Desarrollar los parámetros de evaluación biomecánica de la extremidad inferior y diseñar y ejecutar un protocolo de valoración.	A84 A85 A86	B24 B25 B28 B32 B39	C9 C11 C17
Conocer y definir los fundamentos de la cinemática, estática y dinámica de todo el miembro inferior tanto analíticamente (niveles articulares) como en su globalidad funcional a través de la biomecánica descriptiva y la aplicada a sistemas de registro	A84 A85 A86	B24 B25 B28 B32 B39	C9 C11 C17
Conocer y definir las alteraciones morfoestructurales del pie	A84 A85 A86	B28	
Conocer y manejar los instrumentos de análisis biomecánico	A85 A86	B28 B39	C9 C11

Contidos	
Temas	Subtemas

I. UNIDADE TEMÁTICA I. FUNDAMENTOS DA BIOMECÁNICA E A CINESIOLOXÍA	<p>1.1. Biomecánica e cinesioloxía.</p> <p>1.2. Parámetros cinemáticos e cinéticos.</p> <p>1.3. Biomecánica dos tecidos.</p> <p>1.3.1. Óso</p> <p>1.3.2. Cartilago articular</p> <p>1.3.3. Ligamentos e tendóns</p> <p>1.3.4. Fascias</p> <p>1.3.5. Músculos</p> <p>1.3.6. Tecido nervioso periférico</p>
II. UNIDADE TEMÁTICA II. BIOMECÁNICA ARTICULAR, DA POSTURA E DA MARCHA	<p>2.1. Biomecánica da postura</p> <p>2.2. Biomecánica da marcha</p> <p>2.3. Biomecánica do cinturón pélvico</p> <p>2.4. Biomecánica da articulación coxofemoral</p> <p>2.5. Biomecánica da rodilla</p> <p>2.6. Biomecánica das articulacións tibio-peroneais e tibio-peronea-astragalina</p> <p>2.7. Biomecánica das articulacións subastragalina, intertarsianas, tarso-metatarsiana, metatarsofalánxica e interfalánxica.</p>
III. UNIDADE TEMÁTICA III. SISTEMAS DE ANÁLISE BIOMECÁNICA	<p>3.1. Parámetros cinemáticos e cinéticos</p> <p>3.2. Estudio e análise visual</p> <p>3.3. Estudio e análise instrumental</p> <p>3.4. Análise cuantitativo.</p> <p>3.5. Análise cualitativo</p> <p>3.6. Escalas</p> <p>3.7. Instrumentos e sistemas de medición</p>
IV. UNIDADE TEMÁTICA IV. ALTERACIÓNS MORFOESTRUTURAIS E POSTURAIS	<p>4.1. Alteracións morfoestructurais das articulacións tibio-peronea-astragalina e pe.</p> <p>4.2. Alteracións morfoestructurais das articulacións da coxa e xeonllo</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba práctica	A86 B24 B25 B28 C9 C17	1	16	17
Sesión maxistral	A84 A85 A86	21	0	21
Prácticas de laboratorio	B25 B28 C9 C11 C17	9	9	18
Seminario	A85 A86 B24 B39 C9	14	28	42
Proba mixta	A84 A85 A86 B24 B25 B32 B39 C9 C11 C17	2	48	50
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba práctica	Proba que se realizará no laboratorio de prácticas e na que se buscará que o/a alumno/a desenvolva algunha técnica, método o procedemento que se tivese feito durante as clases prácticas.
Sesión maxistral	Clases expositivas para os grupos grandes de forma virtual. Expondranse contidos teóricos.
Prácticas de laboratorio	Prácticas no laboratorio de Biomecánica. Reprodúcense técnicas, métodos e procedimentos de exploración biomecánica previamente explicados e representados pola profesora.

Seminario	Técnica de traballo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema e que dará como resultado elaboración de documentos con presentacións orais, cuestionarios e un portafolios. Serán individuais e en grupo.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto a preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Proba práctica Proba mixta Sesión maxistral Prácticas de laboratorio Seminario	Atención a través das clases presencias. Coordinarase coa posibilidade de responder mediante a ferramenta Microsoft Teams, correo electrónico ou moodle.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba práctica	A86 B24 B25 B28 C9 C17	Exame práctico no laboratorio de prácticas de Biomecánica. Realizarase por parellas e consistirá en dúas preguntas de execución práctica. O/a alumno/a reproducirá o procedemento, técnica ou método explicado e desenvolvido ó longo do cuatrimestre nas clases prácticas.	20
Proba mixta	A84 A85 A86 B24 B25 B32 B39 C9 C11 C17	Exame escrito con preguntas obxectivas e de desenvolvemento.	60
Seminario	A85 A86 B24 B39 C9	Presentación oral en horarios de clase dun traballo en grupo. Entrega dun portafolios individual ó final do cuatrimestre e realización de cinco cuestionarios ó longo do cuatrimestre.	20

Observacións avaliación

As porcentaxes asignadas a cada proba poderán sufrir pequenas modificacións dun curso a outro en función das necesidades da materia.

SUPERACIÓN DA MATERIA

Para aprobar a materia é necesario que o alumno obteña unha cualificación igual ou superior a 5 en:

- 1- proba escrita (mixta). É o exame teórico que se realizará ao final do cuadrimestre na data aprobada pola Xunta de Facultade. Deberase acadar polo menos o 50% da nota asignada en cada parte
- 2- Proba práctica. O mesmo día do exame teórico e posteriormente realizarase o exame práctico.

ESTADO DE ALUMNO NON PRESENTADO

O alumno que, mentres estea matriculado na materia, non asista ás diferentes actividades de avaliación establecidas, terá a consideración de "Non presentado" (NP).

A falta de regulación específica para esta titulación (seguirase se existe unha normativa específica para o Grao en Podoloxía), considerarase que debe estar cualificada como "Non presentada":

- a) Cando non se complete o proceso de avaliación continua ou
- b) Cando non realice as probas do período oficial de avaliación.

Se o alumno realiza só unha das probas finais (escritas ou prácticas), figurará na acta como non superada. Se se aproba unha das partes e se suspende a outra, a parte aprobada conservarase ata a convocatoria de xullo.

HONORAS

Aqueles estudantes que obteñan unha nota de 9 ou superior poderán obter a matrícula de honra (MH). Esta cualificación outorgarase ás mellores cualificacións, tendo en conta a posibilidade de conceder unha matrícula honorífica por cada 20 alumnos. ALUMNO CON MATRÍCULA PARCIAL E DISPENSA ACADÉMICA. Todos os aspectos relacionados con "dispensa académica", "dedicación ao estudo", "permanencia" e "fraude académica" rexeranse de acordo coa normativa académica vixente da UDC.

```
@font-face
{font-family:"Cambria Math";
panose-1:2 4 5 3 5 4 6 3 2 4;
mso-font-charset:0;
mso-generic-font-family:roman;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:-536870145 1107305727 0 0 415 0;}@font-face
{font-family:Aptos;
panose-1:2 11 0 4 2 2 2 2 2 4;
mso-font-charset:0;
mso-generic-font-family:swiss;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:536871559 3 0 0 415 0;}p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal
{mso-style-unhide:no;
mso-style-qformat:yes;
mso-style-parent:"";
margin:0cm;
mso-pagination:widow-orphan;
```



```
font-size:12.0pt;
font-family:"Aptos",sans-serif;
mso-ascii-font-family:Aptos;
mso-ascii-theme-font:minor-latin;
mso-fareast-font-family:Aptos;
mso-fareast-theme-font:minor-latin;
mso-hansi-font-family:Aptos;
mso-hansi-theme-font:minor-latin;
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";
mso-bidi-theme-font:minor-bidi;
mso-font-kerning:1.0pt;
mso-ligatures:standardcontextual;
mso-fareast-language:EN-US;}p
{mso-style-noshow:yes;
mso-style-priority:99;
mso-margin-top-alt:auto;
margin-right:0cm;
mso-margin-bottom-alt:auto;
margin-left:0cm;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:12.0pt;
font-family:"Times New Roman",serif;
mso-fareast-font-family:"Times New Roman";}.MsoChpDefault
{mso-style-type:export-only;
mso-default-props:yes;
mso-ascii-font-family:Aptos;
mso-ascii-theme-font:minor-latin;
mso-fareast-font-family:Aptos;
mso-fareast-theme-font:minor-latin;
mso-hansi-font-family:Aptos;
mso-hansi-theme-font:minor-latin;
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";
mso-bidi-theme-font:minor-bidi;
mso-fareast-language:EN-US;}div.WordSection1
{page:WordSection1;}SEGUNDA OPORTUNIDADE
```

A superación de calquera das partes (teórica ou práctica) pola proba escrita ou práctica por parte do alumno na primeira oportunidade [é dicir, cunha nota de 5 ou superior] gardarase só ata a segunda oportunidade. Na segunda oportunidade só se examinará a suspensión, pero se esta se volve suspender nesta segunda oportunidade non se gardará para a nova matrícula a aprobada na primeira oportunidade. Tanto a parte teórica como a práctica quedarán pendentes para o curso seguinte. SEGUNDA INSCRICIÓN:

O estudante ten dereito a iniciar o proceso de avaliación (continuo e final) dende cero. Non obstante, pode optar por gardar algunhas ou todas as súas puntuacións de avaliación continua.

CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE DECEMBRO

O alumno será examinado mediante un exame teórico (proba mixta) e un exame práctico (proba práctica).

PLAXIO. IMPLICACIONES A realización fraudulenta por parte do alumno das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso "0" na oportunidade correspondente, quedando sen efecto calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara á convocatoria.

ALUMNADO DE SICUE-ERASMUS. Terán os mesmos dereitos e obrigacións que o resto do alumnado. A realización fraudulenta das probas ou

actividades de avaliación, unha vez acreditada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria na que se comprometa: o alumno será cualificado con "suspense" (nota numérica 0) na correspondente convocatoria do académico. ano, se o delito se comete na primeira oportunidade ou na segunda. Para iso modificarase a súa cualificación na acta da primeira oportunidade, de ser o caso.

PPARA OS RESTANTES CRITERIOS NON EXPOÑOS RELATIVOS Á AVALIACIÓN SEGUIRÁN

Como NORMAS PARA A AVALIACIÓN, REVISIÓN E RECLAMACIÓN DOS TITULACIÓNS SEGUNDA ESTUDOS DE GRAO E MÁSTER UNIVERSITARIO

Aprobada polo Consello de Goberno do 19 de decembro de 2013

Modificado polo Consello de Goberno do 30 de abril de 2014

Modificado polo Consello de Goberno do 24 de xullo de 2014

Modificado polo Consello de Goberno do 29 de xaneiro de 2015

Modificado polo Consello de Goberno do 28 de setembro de 2016

Modificado polo Consello de Goberno do 29 de xuño de 2017@font-face

{font-family:"Cambria Math";

panose-1:2 4 5 3 5 4 6 3 2 4;

mso-font-charset:0;

mso-generic-font-family:roman;

mso-font-pitch:variable;

mso-font-signature:-536870145 1107305727 0 0 415 0;}@font-face

{font-family:Calibri;

panose-1:2 15 5 2 2 2 4 3 2 4;

mso-font-charset:0;

mso-generic-font-family:swiss;

mso-font-pitch:variable;

mso-font-signature:-536859905 -1073732485 9 0 511 0;}@font-face

{font-family:"Open Sans";

panose-1:2 11 6 6 3 5 4 2 2 4;

mso-font-charset:0;

mso-generic-font-family:swiss;

mso-font-pitch:variable;

mso-font-signature:-536870161 1073750107 40 0 415 0;}p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal

{mso-style-unhide:no;

mso-style-qformat:yes;

mso-style-parent:"";

margin:0cm;

mso-pagination:widow-orphan;

font-size:12.0pt;

font-family:"Calibri",sans-serif;

mso-ascii-font-family:Calibri;

mso-ascii-theme-font:minor-latin;

mso-fareast-font-family:Calibri;

mso-fareast-theme-font:minor-latin;

mso-hansi-font-family:Calibri;

mso-hansi-theme-font:minor-latin;

mso-bidi-font-family:"Times New Roman";

mso-bidi-theme-font:minor-bidi;

mso-fareast-language:EN-US;}.MsoChpDefault

{mso-style-type:export-only;

mso-default-props:yes;

font-family:"Calibri",sans-serif;
mso-ascii-font-family:Calibri;
mso-ascii-theme-font:minor-latin;
mso-fareast-font-family:Calibri;
mso-fareast-theme-font:minor-latin;
mso-hansi-font-family:Calibri;
mso-hansi-theme-font:minor-latin;
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";
mso-bidi-theme-font:minor-bidi;
mso-fareast-language:EN-US;}div.WordSection1
{page:WordSection1;}

Fontes de información

Bibliografía básica

1. Oatis, Carol A. [2017]. Kinesiology: The Mechanics and Pathomechanics of Human Movement. Philadelphia: Wolters Kluwer, 3rd ed2. Bonilla, E., Fuentes, M., Lafuente, G., Martínez, A., Ortega, A. B., & Pérez, M. (2010). Exploración básica. Guía práctica de protocolos de exploración y biomecánica. 1a ed. Madrid: Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos, 13-22.3. Lacuesta, J. J. S. (2005). Biomecánica de la marcha humana normal y patológica. Instituto de Biomecánica.4. Román, A. L., & Beltrán, E. L. (2003). Biofísica aplicada a la biomecánica del cuerpo humano. Bellisco, Ediciones Técnicas y Científicas.5. Gutiérrez, M. A. (2000). Biomecánica: la física y la fisiología (No. 30). Editorial CSIC-CSIC Press.6. Kirby, K. A. (2012). Biomecánica del pie y la extremidad inferior III: Artículos de Precisión Intricast, 2002-2008. III. Precision Intricast.7. de la Fuente, J. L. M. (2009). Podología general y biomecánica+ CD. Elsevier España.8. Núñez-Samper, M., & Alcázar, L. F. L. (2006). Biomecánica, medicina y cirugía del pie. Elsevier España.9. Dufour, M., & Pillu, M. (2006). Biomecánica funcional: miembros, cabeza, tronco:[bases anatómicas, estabilidad, movilidad, tensiones]. Elsevier España.10. Lesmes, J. D. (2007). Evaluación clínico-funcional del movimiento corporal humano. Ed. Médica Panamericana.11. Marrero, R. C. M., & Rull, I. M. (2005). Biomecánica clínica de los tejidos y las articulaciones del aparato locomotor. Elsevier España.12. Marrero, R. C. M., & Rull, I. M. (2006). Biomecánica clínica de las patologías del aparato locomotor. Elsevier España.13. Nordin, M., Frankel, V. H., & Forssén, K. (2004). Biomecánica básica del sistema musculoesquelético. McGraw-Hill. Interamericana.14. Nordin, M., & Frankel, V. H. (2013). Bases biomecánicas del sistema musculoesquelético. Lippincott Williams and Wilkins.15. Valmassy, R. L. (1995). Clinical biomechanics of the lower extremities. Mosby Inc.16. Plas, F., Viel, E., & Blanc, Y. (1996). La marcha humana: cinesiología dinámica, biomecánica y patomecánica.17. Busquet, L. (2012). Las cadenas fisiológicas. La cintura pélvica y el miembro inferior. Editorial Paidotribo México.18. Seibel, M. O. (1994). Función del pie: texto programado. Ortocen.19. Molina Rueda, F. (2020). La marcha humana: biomecánica, evaluación y patología. Madrid: Panamericana.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía específica do membro inferior/750G02104

Podoloxía xeral /750G02110

Bases Biolóxicas e Físicas do Movemento Humano/750G02106

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións


```
{mso-style-type:export-only;  
mso-default-props:yes;  
font-family:"Calibri",sans-serif;  
mso-ascii-font-family:Calibri;  
mso-ascii-theme-font:minor-latin;  
mso-fareast-font-family:Calibri;  
mso-fareast-theme-font:minor-latin;  
mso-hansi-font-family:Calibri;  
mso-hansi-theme-font:minor-latin;  
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";  
mso-bidi-theme-font:minor-bidi;  
mso-fareast-language:EN-US;}div.WordSection1  
{page:WordSection1;}
```


(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías